

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 451. An qualiter & intra quod tempus amittatur privilegium vel dispensatio per non-usum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

L. 5. c. 12. q. 10. Salaf. l. c. f. 2. n. 25. Bonac. d. 1. q. 3. p. 3. §. 6. n. 11. quos refert & sequitur Castrop. l. c. item Lauterb. ad ff. L. 14. tit. 6. addens, talem renunciationem juramento confirmari non posse. Arg. L. 7. §. 16. ff. de pact. L. 5. c. de LL. sicque etiam dispositum à jure canonico videri per Reg. 58. de Reg. 7ur. in 6. ne scilicet ansa peccandi malis moribus præbeatur, publica disciplina turberetur, jus parentum lædatur, & sic juramentum vinculum iniquitatis efficiatur. Quin & filium familias, qui pecuniam contra SC. Macedonianum acceptam mutuo non restituit, sed exceptione hujus SC. Macedoniani se defendit, tutum esse in conscientia, pro quo citat Zoef. ad h. t. n. 6. C. de Lugo de 7. §. 7. d. 25. f. 1. n. 3. Mantie, L. 8. tit. 7. à n. 40. addita etiam ratione: quodd, licet filius familias in hoc casu naturaliter & civiliter sit obligatus, nihil tamen obstat, quòd minùs lex positiva illius obligationis efficaciam impedire iusta ex causa, & adversùs creditorem contra legem peccantem exceptionem condere possit.

3. Resp. Tertiò: Renunciatione tacità (qualis dicitur, quæ arguitur ex actibus, qui non videntur stare posse cum animo non utendi dispensatione vel privilegio, v. g. dum dispensatus ad contrahendum cum Maria contrahit cum Catharina, dispensatus ad obtinenda beneficia, contrahit matrimonium) non amittitur dispensatio, quia potest talis retinere animum utendi privilegio, vel dispensatione pro tempore, quo ejus usus licitus est, verùmque id est, etiam si tales actus habeantur animo renunciandi privilegio, non deficit exinde privilegium vel dispensatio, quia etiam in renunciatione expressa effectum habet, etiam si acceptata à concedente privilegium. Castrop. l. c. n. 12. Unde, si dispensatus ad ducendam consanguineam duxisset aliam, vel votum castitatis emisisset, poterit uxore illà mortuà, vel castitatis voto relaxato, uti privilegio & dispensatione, quia prior non fuit amissa, idque etiam si ruperit instrumentum continens dispensationem vel privilegium, cum id non invalider concessum. Sanch. l. c. d. 32. n. 6. Pontius L. 8. c. 18. §. 20. Castrop. n. 13. Item si illegitimus dispensatus ad beneficia nuberet, non amittit dispensationem, sed mortuà uxore potest obtinere beneficia, quia matrimonium non reddit castam dispensationem, sed ejus usum suspendit. Sanch. de mat. L. 7. c. 42. n. 9. Castrop. n. 14.

Quæst. 451. An, qualiter & intra quod tempus amittantur privilegium & dispensatio per non-usum?

1. Resp. Primò: Dispensationes & privilegia affirmativa, hoc est, quæ respiciunt actum positivum, seu continent potestatem agendi aliquid, v. g. comedendi carnes, eligendi ad beneficia &c. (in his enim solùm non-usus locum habet) amittuntur per non-usum, ut tanquam regulam supponunt AA. Gl. Abb. Felin. Decius in c. cum accessissent. de Constit. Azor. L. 5. c. 4. q. 8. Salaf. de LL. d. 17. f. 13. à n. 63. Suar. L. 8. d. 34. n. 2. Castrop. l. c. voluntarium & liberum, quem non usum vocari privativum, seu omisivum, ait Castrop. Dicitur autem non usum voluntarius & liber, quando quis datà occasione utendi privilegio, eo non utitur; si enim eo usus non fuit, quia se non obtulit occasio utendi illo, vel etiam oblatà occasione eo uti non potuit, non amittitur tali non-usu privilegium. Arg. L. unus ex sociis. §. ult. ff. de servit. rust. ubi, quòd non amittatur servitus mihi debita

de aqua ducenda in meum fundum, si eà usus non fuerim, quia fons exaruit. Sic, si Universitati concessum privilegium promovendi Doctores, & per decennium vel longius tempus neminem promovit, quia nullus promoveri voluit, non amittit privilegium, nisi, ut addit Castrop. Universitas causam dederit, cur nullus promoveri voluerit, cum tunc idem sit, ac si nolisset promoveri volentem. Sic per privilegium habens jus gladii id non amittit, etiam si longo tempore nullus fuit affectus capitali supplicio, quia nulla fuit occasio. Ad hæc, ut dicatur non usus liber, requiritur, ut oblatà occasione non utens privilegio sciat se habere privilegium, si enim inculpabiliter id nesciat, non-usus non est voluntarius. Pirh. n. 175. Donat. Tom. 1. p. 1. tr. 12. q. 6. n. 6. Reiffenst. h. t. n. 206.

2. Resp. Secundò: Per non-usum etiam longissimi temporis non amittitur privilegium affirmativum, seu agendi aliquid, si privilegium non cedat in gravamen alterius, sed sit meræ gratiæ, v. g. comedendi carnes in quadragesima, absolventi à reservatis, dispensandi in irregularitatibus. Gl. in c. ut privilegia. h. t. v. semel in anno. Laym. L. 1. tr. 4. c. 23. n. 22. Pirh. h. t. n. 176. Castrop. l. c. n. 3. nullæ enim sunt leges statucentes, talia privilegia amitti per purum non-usum, cum non respiciant alios privando illos suo jure, aut onus novum illis imponendo; unde nec viâ præscriptionis amitti possunt, neque etiam per tacitam renunciationem, cum quilibet uti vel non uti possit re suâ, & non-usus non inferat tacitam renunciationem, nisi adjunctum habeat actum ipsi privilegio contrarium, de quo paulò post. Nihilominus privilegium nundinarum amittitur per purum non-usum intra decennium citra præscriptionem, ita positivè statuente. L. 1. ff. de nundinis. quæ lex, cum odiosa sit, ad alia privilegia affirmativa non est extendenda, & Principe specialiter hoc privilegium sub dicta conditione concedente, ut Pirh. n. 177. cum Laym. l. c. & Suar. l. c. à n. 18. uti etiam Pirh. cum Gail. L. 1. obser. 60. n. 9. quòd privilegia aliquid facienda, concessa in arbitrium privilegiati non amittantur per non-usum, v. g. facultas ab Imperatore concessa nobili ædificandi pro suo libitu molendinum.

Quæst. 452. An & qualiter amittantur privilegia per præscriptionem & actum privilegio contrarium?

1. Resp. Primò: Privilegia cadentia in alterius gravamen tam negativa, seu consistentia in non agendo, v. g. in non solvendis decimis vel tributis, in non præstando subjectionem Ordinario, quàm affirmativa amittuntur per præscriptionem nimirum 20 annorum inter præsentis, vel 30 aut 40 annorum, inter absentes, v. g. dicto tempore non exigendo decimas ex privilegio debitas, non accipiendo obsequia à vasallo suo, etiam cum esset occasio & potentia illas exigendi & accipiendi, non eundo vel currum ducendo per fundum alienum, dum id ex privilegio competeat, altero interim rem suam ab illo onere liberam possidente, & sic contra privilegiatum præscribente, cum etiam aliæ, servitutes, tam reales, quàm personales, aliæque alio modo quàm privilegio acquisitæ sic amittantur. Azor. p. 1. L. 5. c. 22. q. 8. Suar. l. c. n. 5. §. 6. Gail. l. c. num. 2. Laym. l. c. c. 23. n. 21. Pirh. n. 175. plura de præscriptione hac quæst. seq.

2. Resp. Secundò: Privilegia negativa non cadentia in gravamen alterius non amittuntur per non-usum